

Голова Комітету соцполітики Галина Третякова: "Пільгове оподаткування домогосподарств не запроваджуватиме нових податків"

4.8.2026 - | Verkhovna Rada Ukrainy

За словами Галини Третякової, законопроект щодо запровадження добровільного режиму пільгового оподаткування доходів домогосподарств (реєстр. №15449) не передбачає запровадження нового оподаткування, як це подекуди висвітлюється у засобах масової інформації. Натомість його основною метою є законодавче врегулювання статусу домогосподарства як окремого суб'єкта економічних відносин, який сьогодні відсутній в українському законодавстві, хоча така модель вже давно функціонує в більшості країн Європи, Австралії та Сполучених Штатах Америки.

Вона зазначила, що кожне домогосподарство несе витрати на утримання дітей, осіб похилого віку, осіб з інвалідністю, безробітних членів сім'ї та інших утриманців. Саме тому законопроектом пропонується враховувати склад родини під час оподаткування та запровадити неоподатковувану частину доходу, яка, за оцінками авторів законодавчої ініціативи, має становити близько 12 тисяч гривень на кожного члена домогосподарства.

Галина Третякова наголосила, що для найманих працівників законопроект передбачає механізм повернення частини сплаченого податку на доходи фізичних осіб залежно від кількості утриманців у сім'ї. За її словами, така практика широко застосовується в європейських державах і спрямована на зменшення податкового навантаження на родини.

Окремим напрямом законопроекту є надання можливості здійснювати окремі види економічної діяльності без державної реєстрації фізичної особи-підприємця. Як пояснила голова Комітету, це дозволить громадянам легально отримувати дохід від продажу продукції власного господарства, виробів ручної праці чи інших результатів своєї діяльності без необхідності проходження складних бюрократичних процедур, вибору видів економічної діяльності та сплати мінімального єдиного соціального внеску.

Водночас домогосподарства, які здійснюватимуть таку діяльність, декларуватимуть отримані доходи. При цьому неоподатковуваний мінімум застосовуватиметься до кожного члена домогосподарства, а оподаткуванню за пільговою ставкою 5 відсотків підлягатиме лише сума доходу, що перевищує визначений законопроектом неоподатковуваний рівень.

Підсумовуючи, Галина Третякова зазначила, що законопроект спрямований на повернення частини сплачених податків найманим працівникам із сім'ями, легалізацію економічної діяльності домогосподарств без обов'язкової реєстрації ФОП, зменшення податкового навантаження на родини з дітьми та іншими утриманцями, врахування витрат на утримання членів сім'ї, а також створення більш справедливої та соціально орієнтованої моделі оподаткування доходів домогосподарств.

Також, відповідаючи на запитання журналіста, Галина Третякова навела приклад із родинами, які втратили можливість здійснювати дрібну торгівлю після демонтажу малих

архітектурних форм у Києві. За її словами, значна частина таких людей ніколи не працювала за наймом, а забезпечувала себе виключно за рахунок власної економічної діяльності, тому законопроект покликаний надати їм можливість легально отримувати доходи без обов'язкової реєстрації фізичної особи-підприємця.

Голова Комітету зазначила, що законодавча ініціатива створює умови для розвитку так званої «крокової економіки», коли громадяни можуть реалізовувати продукцію власного виробництва, надавати побутові послуги або здійснювати іншу дрібну економічну діяльність без надмірного адміністративного навантаження. При цьому у межах гарантованого неоподаткованого мінімуму такі доходи не підлягатимуть оподаткуванню, а також не вимагатимуть обов'язкової сплати мінімального єдиного соціального внеску.

За словами Галини Третякової, це створює можливість для громадян випробувати власні підприємницькі ініціативи, отримати перший дохід і поступово розвивати власну справу без ризику надмірного фінансового навантаження на початковому етапі діяльності. Вона також наголосила, що така модель сприятиме розвитку фінансової грамотності населення, адже підприємець самостійно приймає рішення щодо накопичень, інвестування та планування власних доходів і витрат.

Окрему увагу Галина Третякова приділила питанню соціального страхування та пенсійного забезпечення. Вона зазначила, що законопроект не передбачає обов'язкової сплати єдиного соціального внеску для домогосподарств, оскільки така участь має бути добровільною, а громадяни вже сьогодні можуть добровільно формувати та/або докуповувати страховий стаж шляхом сплати відповідних внесків.

Водночас голова Комітету наголосила, що Конституція України гарантує кожному громадянину право на пенсійне забезпечення, а держава продовжує працювати над підвищенням соціальних стандартів. За її словами, запропонований законопроект спрямований насамперед на створення умов для легальної економічної активності домогосподарств, розвитку підприємницької ініціативи та надання громадянам права самостійно обирати модель участі у системі соціального страхування, виходячи з особливостей ведення власної діяльності.

https://www.rada.gov.ua/news/news_kom/274555.html